

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 15. Magnis febribus. Quando febres magna sunt, ipsa tenet infirmum, & rabidam excitant sitim, sicut in Theotimo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

minus ardor infligit; in peccator nimio amote exardescens, nihil meditatur aliud quam quo possit suis satisfacere desiderijs, quae nimius ille amor in eo sollicitat ardentissima. Quid aliud avarus animo recogitat, a more divitiarum incalescens, praeter consummum earum incrementum? ubi pecunias impendat quo minus extrahat, maius attrahat? quomodo domi nummorum faciat omnium depositum? & quantum cumque haberit, numquam se fateatur esse satiatum. Impudicus, qui viuo inardescit igne concupiscentiae: de quo cogitat, quem sibi imaginatur, de quo loquitur, agit, negotiatur, nisi quo suas possit lubricis implere voluptates; quibus medijs in quo studio, qua congrue diligentia, & sum numquam explet appetitum, quid animo reuoluit honorum sitientissimus, ignitus carbo flammis ambitionis, & inordinatis dignitatum desiderijs inardescens, nisi qua ratione primas occupet honorum cathedras, officia primaria illa iam possidens currit exanimis, & inquietis alijs inhians dignioribus, numquam superum vas implet appetituum. Haec omnia ex amore prodeunt incomposito: *Erunt homines seipsos amantes.* Malum gravissimum.

§. 15. Magnis febribus. Quando febris magna sunt, ipsa tenent infirmum, & rabidam excitant sitim, sicut in *Thotimo*.

MAlae sunt licet omnia febres, ab illis tamen te Deus praeseruet, quae sunt adeo magnae & ardentes, ut ipsae teneant peccatorem, de quo dicere liceat: *Tenebatur magnis febribus.* Quando febris calor primum inardescit, & modicus est, illam tu tenes, & ais: habeo seu teneo febriculam, quam pedes perfero, si vero maior fuerit & ardentior, illa te lectulo detinet prostratum. Domine, febris me hic detinet, quae mihi nec gustum, nec comedendi appetitum, nec vires, nec quietem, nisi milleis illusionibus interruptam, nec surgendi robur concedit quin exemplo debilis corruam. Quando in te peccatum incipit, tu tenes illud. Tu ad aedes diuertis talis? tu negotia tu commercia peccuuarum agitas: dum grauius incalescit, ipsa te detinet, ut dicas, vere Domine, talis optarem consortio valedicere, sed nisi illam videro nequeo vivere: vellem aliena restituere, sed dum haec praemeditor, deficiunt vires, languet animus, brachia collabuntur.

O magna febris, cum te adeo teneant languidum ut totus incalescas, sitique exarcescas. Eleganter hoc expressit sapiens ille Rex amicus Iob Baldad Sabites, illorum quemdam describens: *Arctabuntur gressus viriuis eius, & praecipitabit eum consilium suum.* Arctatus ingemiscet gressibus vires deficient, & dolorosis ipsum affliget angustijs suum ipsius consilium. En tibi (loquitur D. Gregorius) peccatorem, criminum D. Gregorius innotuit, qui in tantum illis afficitur, ut L. 14. m. quo possit evadere vires illi languere videantur: *cap. 4.* *Ut etiam, cum ad bona opera redire voluerit, vix possit & praecipitabit eum consilium suum.* Quam anxie talis quispiam infelix cruciatur discursus, diuersa agitata consilia, ad grauiore sui cruciatum. Si talem manu misero, mea mihi perditur voluptas: nisi illam dimisero, mea perit anima. Si raptu restituo, pauper in mundo & omnium indignus viuo: nisi restituero, numquam regni caelorum mihi patet introitus. Iacet h. c. miser, ut nec viribus polleat; quibus seipso fortior gradum figat quo de peccato prosiliat, & suo se torquet consilio. Vnde hoc quia a peccato tenetur illaqueatus: *Inmisit enim in viue pedes suos, & in maculis eius ambulat.* Tanta eius est infelicitas ut reibus pedes suos irretierit, foraminibusque intorserit: haec namque maculae retium appellantur. Ab apibus deducitur metaphora, quae stultitiae incidunt in laqueos, quod si pedes retium maculis intricauerint, illis ita implicentur, ut etiam si voluerint, conenturque quantum possunt tuerint, laqueis captae detineantur.

Te ipsu hic, infelix intueri in venere laqueos incidisti conuersationis, utriusque pedis illaqueasti. Peccatum voluntatem scilicet & intellectum, pedes animae: est sane aliud meditaris, nec aliud intendis per dies, queus nec aliud nocte reuoluis nec aliud tibi sapit, nisi de his cofabulari: hic tui signatur pedes, tua solitudo, nutria tua, tuae cogitationes. Tu vero qui in auaritia corruisti totia, laqueus etenim hic est diabolus, teste D. Pa totus tuus occupatur intellectus, afficitur voluntas, tota tua dispenditur cura, medijs cogitandis, quibus pauperi sua detrahast, & tuas augeas iniuste facultates. Plane status miserabilis: & qui in eo versatur, tetus est & detetys: *Tenebitur plata illius laqueo, & exardescet Iob. ca. 6.* *corra eu suis. Abscondita est in terra pedica eius, & discipula illius super semita.* Vides a longe passerem qui volare conatur, alas obcutit, & quasi subsilit, do in eodem tamen loco remanet, & ais, laqueo, in quem incidit, captus detinetur pedibus, & illum miser non vidit, etenim sub terra latebat absconditus. Quoties alterum intueris, quo conamine V u u u z laboret

Febris magis amoret valde inco-

V. laborat vt se peccatis extricet .quando sapius in se reuersus, ingemiscit: Heu mi Domine, quæ est vita mea? quid mihi tandem euenturum? lam me video & prauideo corpore & animâ perituum. Item & alterum, bone Deus: quando tandem mundi me læabor immemorem eius perdidit memoriam, & animæ vitam sollicitus? Pedibus, manibusque conatur, volitat, & eadem tamen semper hæret infastus conditione. Dico tibi illone, quo laborasti studio, pellicè demissisti? Num aliena restitisti? Num ablatum honorem restitisti? Num iniurias remisisti? Non miror: etenim animæ tuæ pedes peccati rete complicauit: *Tenebitur planta illius laqueo. Tenebitur magnis febribus.*

Nec obstupescas, quod eum febres sint adeo feruentes excitem in te situm insatiabilem: *Exardescet contra eum sitis.* Qua siti exarscis, delectiarum, voluptatumque libidinosè? qua tu diuitiarum amator insatiabilis? qua tu dignitatum aulehe conquistor? quæ nullam tibi requiem concedunt, semper alas contutis, hac illaqueo discutris, refrigerium quæris: aquas inclamas & aquas: cumque te nullus satiare possit, illis ipsis quas habere potes, sitis amplius exardescit. Quid hoc, Domine: nec tete conspicio, nec me sentio inuitum. Heu te miserum: *Abcondita est in terra pedica eius, & decipula illius super semitam.* Huic vii studet venator, vt decipulam abscondat: si namque volucres, lupi, vel fera illum conspicerent, longius aufugerent: iam enim hoc ex sapiente habemus: *Frustra iacitur rete ante oculos pennatorum.* Sub esca pedicam quis abscondit, vt volatu descendens passer, ad ea quæ videt, laqueo, quem non videt, hæreat implicatus: ea de causa: *Decipula dicitur in decipiendo* (colligit D. Grego.) & hoc modo feras, passeres, luposque comprehendis, & sorices ea quæ dicitur muscipula.

VII. Rete diabolus abscondit. *Prou. cap. 1. 17.* D. GREG. Heu te quarta luna genitum: te namque decipit diabolus, & vt glirè habet; muscipula sua delusum comprehendit: quid moliris glirè capturus? frustum appendis casei sicci, perfumati, aridi, glirique vescendum offeris: eius odore tractus, nihil aliud attendens, muscipulam incurrit, & quò caseo vescatur, delusus captusque detinetur dicit illi, muscipula egrediatur. Hoc modo te deludit diabolus formosam alterius tibi faciè offert, & sæpe fumis obfuscatam, saltem cerussa furoque perlitam. Alteri lucri vile quid temporalis, cum voluptatis, commodique apparentia. His te decipit, sceleribusque ita illaqueat vt ipse, te captum egredi non posse, fatearis. Heu mi-

hi Domine, heu quoties me ab ista studii abdicate societate, sed nequeo sæpe sapius conatus sum aliena restituere, sed numquam vires suffecerunt executioni: Veritati parcis falsis que, indubie potes, Dei roboratus auxilio: & quo tempore vita tibi est superflua, liberum tibi remanet arbitrium: at appareat, quam languida sit tibi vires, ad virtutis semitam percutendam: *Ardebuntur gressus virtutis eius, vt te non posse, tibi videatur.* Heu statum infelicem!

Talis ille erat infortunatæ ciuitatis, de qua sic Hieronimus: *Peccatum Iuda scriptum est sicut ferro in ungue adamantinus, exaratum super latitudinem cordis eorum.* Omnes cordis occupat sinus, adeoque toto corde firmiter extenditur, & agglutinatur vt nihil in eo sit peccato non infectum. Hoc te tibi detinet, & instat ardentissima febris exurit, sitimque prouocat inextinguibile. Ne credideris (monet D. Ambr. in hunc locum) remissorem esse situm quam in anima febris illa producit ea, quam excitat in corpore febris ardentissima. Numquid astuosus quemquam vidisti febribus laborantem, qui sciat licet, se potu periculo vitam exponere pectori tamen aque poculum, si possit, adstringit & quas molitur inuentiones, vt omnes incuriosi cubiculo egrediantur vt si cantharum viderit, illum citius apprehendat, nec illum remouentur, qui eius desiderant vitæ prolongationem?

Tu iudica, an non hæc multo studiosius agat, qui febribus animæ corripitur? *Febre libido flagrantior est, grauiusque precipiti.* Et inflammata (ait D. Ambrosius.) In cuius confirmationem exemplum addert viri celeberrimi, qui talis esse suis desinit impudentis: Theoricus vocabatur. Gratuliter oculis laborabat, illi medici consulebant, quod si cum vxore iam haberet, omnino excecaretur. Die quodam, carnis obediens illecebris, voluit eam agnoscere: *Scimus & prudens, quod esset oculo amissurus; prorsus quam conueniret vxori, in ipsa estu seruenis captiuitatis: Vale (inquit) amicum lumen, & cæcus permansit.* Attende num magna sit, & potens, inhonestæ febris impudicitie: diceas multum hoc fuit, quod homo rem adeo pretiosam ac charam, oculos scilicet exposuerit, tam breuis, tamque inhonestæ causa delectationis. Hoc ne ignoras, quod cælestes tibi prænouerunt medici, quod ob aliam talem voluptatem, lumen amittas gratiæ? diuinæ donâ Sapientiæ? Dei amicitiam? Animæ visum, imo vitam: nec aduertis, quod si ille, ob momentaneam illius voluptatem corporis exposuerit oculos, plurimè ob peccatis

ob peccatis

ob minorem, & minus licitam, animæ velis vitæ
 perpeti naufragium? quid tibi persuades, quod
 agas hominum infelicissimè, quando talis fre-
 quentia domum, quam hoc ipsum dicere: *Vale
 amicum lumen* Eternæ Deus, qui lumen es gra-
 tiaz, & gloriæ diuinum, Vale faulhis aibus: sine
 te namque quæto obsecari. Dei gratia illumi-
 natus animæ, vade in pace, diuini enim tuis
 remanent splendorebus. Vos cœlestes, Angeli Dei,
 martyres iuncti, sacrosancti Apostoli, quinimo
 tu Virgo Virginum purissima: æternam viuere:
 pluris enim tristitiam hanc & momentaneam fa-
 cio voluptatem; hoc vile lucrum, quam vestra
 beata frui societate. Tandem hoc Deo loque-
 ris, quod infidi illi, de quibus Iob: *Tenent sym-
 pnum & cytharam &c. Ducunt in bonis dies suos
 &c. Qui dicuntur Deo: Recede à nobis, & scien-
 tiam virtutum tuarum volumus. Quis hoc sapiens
 erodet? hic tuatum perspicies febrium intensio-
 nem. Væ tibi misero, quam te video grauitate in-
 firmatum. Amicos tibi concilia sequestros, qui
 pro te intercedant: illi namque summopere ti-
 bi sunt necessarii: Cœlestes inuoca Sanctos
 Latinius: roga sacerdotes, missam in tui celebrent
 hic remedium: *Qui sibi se molestia* (consulen-
 tem audi D. Ambrosium) huius agritudinis sati-
 gari cognoscit &c. roget sibi patrocinio esse san-
 ctos & iustos viros in Ecclesia, ut veram à Domi-
 no sanantem animam mereatur. Hi namque saluti
 huius mulieris fuerit principium: Rogauerunt il-
 lum pro ea.*

§. 16. Licet infirmus peccati talis sit, vt eâ
 meritum perdat, rogandi Deum pro salu-
 te, illam à Domino sancti sua impetrant in-
 tercessione.

Rogauerunt illum pro ea. Licet te morum
 lugeas grauatum scelerum infirmitati-
 bus hortatur D. Ambros. sanctos tuos po-
 nito intercessores, illi Deum pro te deprecen-
 tur. Quamlibet namque grauis tua sit in-
 firmas, est tamen sanctorum intercessio salutis
 obtinendæ præstantissimum efficacique reme-
 dium. Quod enim tuis non mereris criminibus,
 hoc illi suis à Deo meritis, multique diuinæ
 maiestati præstitis impetrant obsequiis. Hoc ar-
 guit Iob verbis indicant, quibus sub eorum
 figura qui molestissimis opprimuntur febribus,
 pulcherrimis describit pigmentis peccatorem,
 quem quasi possidet suorum febri adentissi-
 ma criminum, quique illâ quasi ligatus ac de-

tentus suorum iacet prostratus lecto vitiorum:
*Abominabilis ei fit in vita sua panis, & anima il-
 lius cibis ante desiderabilis. Tabescet caro eius, &
 ossa, qua testis fuerant, nudabuntur. Appropinquauit
 corruptioni anima eius, & vita illius mortiferis.*
 En tibi, quam bellè describat hæc febri molestia:
 tos: qui iam corruptum ad omne bonum ha-
 bent appetitum, naufeat illis desideratissimus a-
 nimæ panis diuina scilicet oratio, vel sanctissi-
 mum altaris Sacramentum, aut diuinæ legis ob-
 seruantia (de quibus ipsa veritas Christus apud
 Ioannem hunc esse testatur animæ cibum) om-
 nia stomachum protocant: corpus est illis mi-
 seritimus afflictum infirmitatibus, ex nimia con-
 tractis impudicia, nec emendantur, donec illis
 corporis ossa demendantur.

Iam eo deuenit corruptio, vt ei quasi vitam
 abripat, & animam perpetuè subiciat per di-
 tionem: illa namque laborantes grauedine, proxi-
 mi sunt adeo gehennæ, vt nulli viciniore. Hæc
 sortem de plerandam! Num illis aliquod super-
 est remedium? qui nec semel, animum eri-
 gunt, vt Deum pro se etiam atque etiam inter-
 pellent, illis sua benignus indulgeat peccata,
 qui nec vigent vitibus, quibus, animæ salutem
 assequantur. His non obstantibus fide credi-
 mus, illis sperari posse remedium: Si fuerit (in-
 quit Iob) pro eo Angelus loquens, vnus de milli-
 bus, vt amantiet hominis aequitatem, miserebitur
 eius, & dicit: libera eum vt non descendat in vor-
 titionem. Et inferius. Deprecabitur Deum, &
 placabilis ei erit, & videbit faciem eius in nubilo,
 reddet homini iustitiam suam. Vir iustus & meri-
 torum suppellectile diues, in S. Scriptura voca-
 tur Angelus, ob vitæ morumque puritatem, nec
 non, quia in illa studet Angelis assimilari. De
 Sacerdotibus loquens Dominus, de illis pro-
 nuntiat quod sint Angeli Dei. Et per propheta-
 tam de Ioanne Baptista restatur: *Ego mitto
 Angelum meum, dicit, quod sic vnus de millibus,
 qui assistunt ei: quia sanctorum in Ecclesia nu-
 merus est millia millium, hoc etenim Deus Ec-
 cliæ vati fatebatur, quando ipsi de paruo quere-
 batur amicorum Dei numero, quasi ipse solus
 Deo seruans in mundo remansisset: Remansi ego
 solus. Absit hoc, inquit Dominus: Derelinquam
 tibi in Israel septem millia virorum &c. Noue-
 ris mihi amicos superesse sanctiores plusquam
 millenos quod si in domo Simonis socius eius
 febribus ægra decumbat, in illa ipsa plures sunt
 optata valetudine confortati. Illi igitur sancti,
 illique Angeli, si Deo supplicent, si apud Diui-
 nam intercedant Maiestatem, si rationes obij-
 ciant,*

Iob c. 39. 20.
 I.
 Deferi-
 bunt
 animæ
 febri
 labo-
 rantes.
 Iob. c. 4
 Iob 33.
 23.
 II.
 Pro il-
 lis Sa-
 cti in-
 terces-
 dent.
 Malac.
 3.1.
 3. Reg.
 c. 19. 14

